

FESTIVAL

ZOMER

SINT-PIETER

middagen vol klassiek

MACHINES - MUSICA EX MACHINA

Franz Joseph Haydn

(1732-1809)

Flötenuhr, Hob.XIX:1

Minuet: Der Wachtelschlag

Flötenuhr, Hob.XIX:13

Costanzo Festa

(ca.1490-1545)

Contrapunctus 93

Contrapunctus 117

Alessandro Striggio (1537/8-1592) & Peter Philips

(ca 1560-1628)

Chi fara fede al Cielo

Thomas Preston

(†1563)

Uppon la mi re

Carl Philipp Emanuel Bach

(1714-1788)

Stuk voor muziekklok, Wq 193/1

Ludwig van Beethoven

(1770-1827)

Allegro in G Major, WoO 33a/3

Tye Christopher

(ca.1497-1572)

O lux Beata Trinitas

Franz Joseph Haydn

Flötenuhr, Hob.XIX:21

Flötenuhr, Hob.XIX:27

Laurie Spiegel

(1945)

Music for dance I

ZOMER 2024

01.08

PROGRAMMA VAN DE DAG

INALTO

Lambert Colson

cornetto en leiding

Charlotte Van Passen

trombone

Susanna Defendi

trombone

Guy Hanssen

trombone

Bart Vroomen

trombone

Marc Meisel

orgel

VOLGEND CONCERT

02.08

ORTHODOX SINGERS

Valery Petrov

leiding

—
ORTHODOXE GEZANGEN

Contrapunt is de georganiseerde superpositie van afzonderlijke melodische lijnen. Aanvankelijk werd het geïmproviseerd, maar op het einde van de middeleeuwen groeide het uit tot de methode bij uitstek om muziek te schrijven en te componeren.

Componisten en theoretici uit de renaissance waren gefascineerd door de interne werking van de muziek, en het contrapunt werd gezien als de weerspiegeling van de schepping van de wereld. De intervallen, de maat-aanduidingen en de proporties waren volmaakt of onvolmaakt. De ordening van deze klanken in de tijd creëerde spanning of ontspanning; ze waren de weergave van fenomenen die de mens op aarde aantrof en van de goddelijke organisatie van het universum.

Costanzo Festa (1490-1545) heeft het tijdens zijn leven meermaals over studies in het contrapunt, gebaseerd op een *cantus firmus*. Deze composities werden door andere theoretici na hem vermeld, maar zijn eeuwenlang verloren gewaand. Recent onderzoek leidde tot de ontdekking ervan in een omvangrijk handschrift, bestaande uit 127 folio's en 157 stukken. Het wordt bewaard in het Civico Museo Bibliografico Musicale van Bologna (nummer C36).

Deze contrapunti werden ooit toegeschreven aan Giovanni Maria Nanino (1545-1607) en zijn allemaal gecomponeerd voor 2 tot 12 stemmen. Ze zijn ook alle gebaseerd op de melodie van *La Spagna*, een beroemde *basse danse*. Het handschrift is een echte compositorische krachttoer en getuigt van een ongelooflijke inventiviteit. Het bewijst overigens dat de Romeinse school van het contrapunt niet begon met Palestrina, maar al een halve eeuw voor hem. Deze school werd later door Johann Joseph Fux theoretisch onderbouwd in zijn *Gradus ad Parnassum*; ze groeide uit tot een echte referentie en zou grondig worden bestudeerd door de jonge Haydn, Mozart en Beethoven.

InAlto brengt een selectie van de meest fascinerende contrapuntische werken, geschreven door componisten als Costanzo Festa, Christopher Tye en Thomas Preston.

In het verlengde van de *uomo universale* van Leonardo da Vinci hebben ingenieurs en uitvinders geprobeerd om muziekinstrumenten en andere machines te bouwen en te vervolmaken die de goddelijke volmaaktheid konden nabootsen en (re)produceren. In 1615 publiceerde de Franse hugenoot Salomon de Caus, een waterbouwkundig ingenieur en tuinarchitect, zijn *Les raisons des forces mouvantes*, een traktaat over machinerieën in tuinen en grotten. De Caus was als een van de eersten gefascineerd door muziekmachines. Daartoe behoorde een mechanisch orgel dat een madrigaal van Alessandro Striggio moest vertolken en dat u vandaag kunt horen.

In de klassieke periode waren er andere meesters in het contrapunt die zich interesseerden voor muziekmachines. InAlto stelt composities voor van Carl Philipp Emmanuel Bach, Joseph Haydn en Ludwig van Beethoven, geschreven voor muziekklok of mechanisch orgel.

Kepler's Harmony of the Worlds is een werk van Laurie Spiegel, een componiste en uitvindster van elektronische instrumenten. Het is te horen op de Golden Record die in 1977 met Voyager 1 en 2 meereisde tot aan de grenzen van ons zonnestelsel. Ze hanteerde bij het componeren methodes die toen volslagen nieuw waren: ze maakte

gebruik van computers en algoritmes die contrapuntisch konden 'antwoorden' op de noten die ze voorstelde. Een vroege vorm van artificiële intelligentie.

We hebben contrapunti uit de renaissance gehoord, muziekmachines uit de daaropvolgende eeuwen en, als afsluiter van deze triptiek, een luik gewijd aan de twintigste eeuw. Maar InAlto heeft ook composities gearrangeerd, afkomstig uit *The expanding universe* (1980), het eerste album van Laurie Spiegel. Het ensemble toont aan hoe Spiegel in haar composities steeds de planeetbanen, de hemellichamen en de kosmos heeft aanschouwd, maar tegelijk diepmenselijk bleef.

Lambert Colson
Vertaling: Xavier Verbeke

InAlto

In alto mare, in alta montagna.

Deze Italiaanse uitdrukking betekent zoveel als 'op volle zee, in het hooggebergte' en verwijst niet alleen naar de afstand maar ook naar het nemen van risico's. De zink of cornet, gemaakt van hout en bedekt met leer, was een sleutelinstrument in de muziek van de 16e en 17e eeuw en werd destijds beschouwd als het meest geschikte instrument om de menselijke stem te imiteren. En net als de menselijke stem zoekt hij graag de hogere regionen op. Mersennes encyclopedie beschrijft de zink als "een zonnestraal die door de wolken breekt".

InAlto verkent zowel vocale als instrumentale muziek, op zoek naar een dialoog tussen hun hemelse klanken. De beroemdste componisten van het barokke Europa, zoals Monteverdi, Schutz en Praetorius, hebben ons belangrijke werken op dit gebied nagelaten. Door zowel ver achter zich te kijken als ver vooruit, legt InAlto zich toe op het herinterpreteren van vergeten repertoires. Vandaag bestaat immers het risico dat we het publiek niet langer kunnen overtuigen met een muziek die niet langer bij ons lijkt te horen.

InAlto probeert het beste te halen uit de repertoires die het aanpakt door zo dicht mogelijk bij de bronnen te werken, met musici die meesters zijn in de "historisch geïnformeerde" uitvoeringspraktijk.

Een eerste cd, *Ich will schweigen*, gewijd aan Johann Hermann Schein en in 2015 uitgebracht door het label Ramee, kende heel wat succes: sopraan Alice Focroulle werd genomineerd voor de Octave voor beste klassieke opname. Een tweede cd, *Heinrich Schütz and his legacy*, gewijd aan de nalatenschap van Heinrich Schutz, verscheen in november 2016 op het Passacaille-label en werd meteen geprezen als "de cd van de ontbolstering". Hij won de Diapason d'Or 2017, kreeg een Choc van Classica, 5 sterren van Rondo Magazin en werd cd van het jaar in Le Monde en Libération. *Un cornetto a Roma*, uitgebracht in de herfst van 2017 door Passacaille, werd bekroond met 5 Diapasons. *Teatro spirituale*, uitgebracht in het voorjaar van 2019 door Ricercar, werd bekroond met 5 Classica-sterren en een Diapason d'or. In 2020 worden twee cd's uitgebracht: *E vidi quattro stelle* door het label Fuga Libera, een compositie van Bernard Focroulle op basis van fragmenten uit Dantes Purgatorio, en *Cavaliere Imperiali* door Ricercar, een portret van twee zinkvirtuozen, Luigi Zenobi en Giovanni Sansoni, goed voor 5 Diapasons. *Libro de tientos - Francisco Correa de Arauxo*, uitgebracht in april 2022, werd geprezen door internationale critici en bekroond met een Clef d'or door Resmusica. *Passages*, uitgebracht in november 2022, stond op de shortlist van Duitse critici voor de prestigieuze Preis der Deutschen Schallplattenkritik en kreeg daarna een Absolute Joker van Crescendo Magazine.

Sinds zijn oprichting in 2012 werd het ensemble InAlto uitgenodigd voor concerten in prestigieuze zalen en festivals in heel Europa: De Bijloke Gent, het *Venetian Centre for Baroque Music*, het Festival du Pays d'Auge, het Museum Plantin-Moretus en AMUZ in Antwerpen, het Festival Musiq3, het Festival de Wallonie, Bozar in Brussel, het Concertgebouw Brugge, Classique à Monty, het Schloss Gottorf Schleswig, het Festival van Regensburg, het Festival de Saint-Michel en Thierache, Juillet Musical de Saint-Hubert, Automne Musical de Spa, de Société Philharmonique de Namur, het Muziekgebouw Amsterdam, Tivoli Vredenburg Utrecht, het festival voor Oude muziek in Utrecht, de Académie Bach d'Arques la Bataille, het Musikfest Bremen, het Muziekgebouw Eindhoven, Passie van de Stemmen Leuven, het Festival de l'été Mosan, het MA Festival Brugge, het Beethoven

Fest Bonn, Musique et Nature en Bauges, het Schütz Musikfest Dresden, de Thüringer Bachwochen...

2023 was een topjaar voor het ensemble, waarin het met een productie van Claudio Monteverdi's *Mariavespers* een nieuwe kaap rondde. Drie concerten, waaronder het slotconcert van het beroemde MA Festival in Brugge, die een triomfantelijk succes oogstten bij het publiek.

30CC
Annick Dumalin
Robrecht Penders

artistiek directeur /
artistic director
ARTS/SCÈNE
PRODUCTION
Bernard Mouton

communicatie & pers /
communication & press
30CC
communicatie@30CC.be

info
016 27 42 40
zomervansintpieter.be
info@30CC.be

30CC en OPUS 3 danken van harte allen die hebben bijgedragen tot de realisatie van de 23ste editie van *Zomer van Sint-Pieter*: het stadsbestuur van Leuven, het bestuur en het team van 30CC en in het bijzonder ... de artiesten en het publiek!

30CC and OPUS 3 want to thank everyone involved in creating this 23rd edition of Zomer van Sint-Pieter: the city council of Leuven, the direction and team of 30CC and especially ... the artists and the audience!

CONCERTTIPS

Zin in meer klassieke muziek? Check dan alvast deze concerttips voor het seizoen 2024-2025. Op www.30CC.be ontdek je uiteraard het volledige programma.

Fancy more classical music? Check out these concert tips for the 2024-2025 season. Of course, you can discover the full programme on www.30CC.be.

22.09.24

zon - Sun
Leuven

Leuven beKOORt

*gratis festival - 50 koren, 21 locaties, 1500 zangers
free festival - 50 choirs, 21 locations, 1500 singers*

21.11.24

don - Thu
Predikherenkerk

**Van Versailles tot de Marais
From Versailles to the Marais
JAN PETIT ENSEMBLE**

06.02.25

don - Thu
Predikherenkerk

**Musick for a While
MUSICA GLORIA**

11.06.25

woe - Wed
Abdijkerk Vlierbeek

**900 JAAR VLIERBEEK
Abdijconcert #2 - Vrede en voorspoed
Abbey Concert #2 - Peace and prosperity
TERRA NOVA COLLECTIVE**

